

KEULINK

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskusEuroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

HANKKEEN LOPPURAPORTTI

Projektin nimi ja toiminta-ala	Maaseudun kehittäminen (MaKe -hanke)
Hankenumero	1.11.2018-30.9.2019 72296
Hankkeen hallinnoija	Kehittämissyhtiö Keulink Oy Keskusaukio 3 42700 KEURUU
Projektipäällikkö	Kautto Marjukka Keskusaukio 3 42700 KEURUU p. 040-1416505 marjukka.kautto@keulink.fi
Ohjelma	Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014-2020
Toimenpide	Muut yhteistyöhankkeet

Sisälllys

1.	YHTEENVETO HANKKEESTA	3
1.1.	Kohderyhmä	3
1.2.	Henkilöt	3
1.3.	Seurantaryhmä	3
2.	Raportti.....	3
2.1.	Hankkeen lähtötilanne	3
2.2.	Hankkeen tavoitteet	4
2.3.	Hankkeen toteutus	4
a.	toimenpiteet.....	4
b.	aikataulu	12
c.	resurssit.....	12
d.	toteutuksen organisaatio	13
e.	kustannukset ja rahoitus	13
f.	raportointi ja seuranta	13
g.	toteutusoletukset ja riskit.....	13
2.4.	Yhteistyökumppanit	13
2.5.	Tulokset ja vaikutukset	14
3.	Esitykset jatkotoimenpiteiksi.....	16
4.	Allekirjoittajat ja päiväys	16
5.	Liitteet (1)	17
	Liite (2).....	20

1. YHTEENVETO HANKKEESTA

1.1. Kohderyhmä

Keuruun, Multian ja Petäjäveden-alueen maaseutuyritykset sidosryhmineen (= maaseudun pienet yritykset sekä Keski-Suomen ELY-keskus, Vesuri-ryhmä, MTK-Keski-Suomi, Keski-Suomen liitto, ProAgria, Kehittämisyhtiö Keulink Oy ja alueella asuvat sekä täältä pois muuttaneet nuoret).

1.2. Henkilöt

Hankkeelle oli palkattuna projektipäällikkö 100 % työajalla 1.11.2018-30.9.2019 välisenä aikana.

1.3. Seurantaryhmä

Seurantaryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

Janhunen Risto	Keski-Suomen Ely-keskus
Pajari Noora	Multian kunta
Saramäki Tarja	Keuruun kaupunki
Kuukkanen Marko	viljelijäedustaja
Lintula Jouni	Keurusseudun yrittäjät
Kokkonen Tapio	Petäjäveden yrittäjät
Pohjoisvirta Ritva	Kehittämisyhtiö Keulink Oy
Kautto Marjukka	Kehittämisyhtiö Keulink Oy/ projektipäällikkö

2. Raportti

2.1. Hankkeen lähtötilanne

Keuruun maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen maaseutuyritykset ovat pieniä ja yritysten kannattavuutta tulisi tukea. Elinkeinotoiminnan laajentamisen mukanaan tuomia mahdollisuuksia ei ole vielä välttämättä riittävästi hyödynnetty. Lisäksi on tarpeellista suunnitella, kuka kantaa vastuun maaseutuelinkeinojen kehittämisestä tulevaisuudessa, kun eri toimijoiden organisaatiot uudistuvat.

MaKe -hanke kohdistui Keuruu-Multia-Petäjävesi-alueen maaseudun pienten yritysten ja maatilojen yritystoiminnan kehittämiseen. Maaseutuyrityksiin tulee jatkossa löytää sellaisia uusia elementtejä, jotka tukevat elinkeinotoiminnan kannattavuutta. Tavoitteena on, että alueella harjoitetaan monipuolista ja elinvoimaista yritystoimintaa jatkossakin.

2.2. Hankkeen tavoitteet

- Alueen elinkeinot vahvistuvat ja monipuolistuvat.
- Alueen elintarviketuotanto tulee turvatummaksiksi.
- Maaseutuyritysten osaaminen kehittyy.
- Alueella toimivien maaseutuyritysten toimintaedellytykset ja kilpailukyky tulee turvatummaksiksi ja kehittyy.
- Alueen maaseutuyrityksiä saadaan aktivoitua löytämään entistä enemmän kannattavuutta tukevia toimenpiteitä.
- Alueen maaseutuyritykset houkuttelevat paikallisia nuoria jäämään yrittäjiksi ja vetävät alueelta jo muuttaneita nuoria takaisin alueellemme tekemään työtä ja yrittämään.
- Saadaan syntymään yritysryhmähankkeita maaseutuyritysten ja muiden toimialojen yritysten yhteistyönä.
- Saadaan alueen maaseutuyrityksiä verkostoitumaan entistä enemmän, minkä vaikutuksesta mm. osaaminen ja tietotaito kasvavat. Verkostoitumisen edistämiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä Maaseutuhallinnon Keuruun YTA:n kehittämissyksikön kanssa.
- Alueen maaseutuyritykset ja kehittämisverkostot tulevat tutuiksi toisilleen.
- Saadaan luotua ja testattua malli, jonka mukaan alueen maaseutuelinkeinoja kehitetään jatkossa.
- Hanke saa onnistuessaan aikaan alueen maaseutuelinkeinojen viriämistä, luo pitkällä tähtäyksellä uusia työpaikkoja olemassa oleviin yrityksiin ja lisää alueen vetovoimaa. Alueen merkitys Meidän Alueena- kasvaa entisestään.

2.3. Hankkeen toteutus

a. toimenpiteet

MaKe -hanke teki selvityksiä sekä kehitystyötä koskien seuraavia aihealueita:

Marjantuotanto

Hankealueella toimii useita marjanviljelyyn erikoistuneita yrityksiä, joista osa kuuluu KM Peltomarjat osuuskuntaan. KM Peltomarjat markkinoi yritys- ja yksityisasiakkaille jäsentensä musta-, puna- ja valkoherukkaa. Osuuskunta viljelee Keurusseudulla herukoita n. 120 hehtaarella ja siinä on kymmenkunta aktiivisesti toimivaa tilaa.

Hanke selvitti heinäkuun 2019 aikana erinäisten messujen aikatauluja, joista voisi olla mm. alueen marjayrittäjille hyötyä. Lepaan puutarha- ja viheralan ammattilaisille tarkoitettu näyttely 15-17.8.2019 tuntui palvelevan parhaiten marjantuottajia. Tilaisuus sijoittui kuitenkin sadonkorjuukauteen, joten tällä kertaa hankkeessa luovuttiin osallistumisesta. On ymmärrettävää, että elokuun puoliväli on marjantuotannossa kiireisintä aikaa.

Keskustelujen aikana osuuskunnasta nousi ajatus uuden puimurin investomisesta. Puimuri hankitaan todennäköisesti Puolasta. MaKe -hanke näkee hankinnan tärkeänä ja alueen marjantuotantoa edistävänä.

Viherlannoitteiden kehittäminen (Ecolan Oy)

Lannoitevalmistaja Ecolan Oy on viime vuodet kehittänyt uutta kasvipohjaista viherlannoitetta. Raaka-aineena käytetään palkokasveja eli pelloilla viljeltäviä typensitojakasveja mm. apilaa, härkäpapua ja sinimailasta. Yhtiö on tehnyt pilottikokeiluna viljelysopimuksia n. 50 hehtaarin alasta Viitasaaren seudulla. Syksyllä 2019 pitäisi olla valmiita tuotteita koemarkkinoilla. Lannoitetta myydään pelletin muodossa ja lähinnä puutarhakäyttöön. Varsinaisten viljelysopimusten tekeminen aloitetaan vuodenvaihteessa 2019-2020, tavoitteena on n. 500-1000 sopimushehtaaria. Viljelytuotanto käynnistyy v. 2020.

Hanke kävi keskustelemassa yrityksen toiminnasta ja viljelysopimusten mahdollisesta solmisemisesta. Viljelysopimuksia tehdään n. 100 km säteellä Viitasaareltä, jossa massan kuivaus tapahtuu. Ecolanilla on mahdollisuus luoda Multialle raaka-aineen välivarasto, joten paikka mahdollistaa sopimusviljelyn myös hankealueella. Ihanteellinen toimitusmatka on maksimissaan 100 km. Viljelijän työsuorite päättyy paalaukseen. Ecolan hoitaa kuljetuksen, kuivauksen ja jatkojalostuksen. Toiminnan etuna ovat mm. seuraavat asiat: suojavaikkeenurmista ja EU:n kesantovelvoitepelloista saadaan taloudellista hyötyä ja lannoitteesta kaavaillaan vientituotetta maihin, joissa esim. uskonto sulkee eläinpohjaisten lannoitteiden käytön pois. Sivutuotteena syntyy hyödyllistä biokaasua.

MaKe -hankkeen jälkeen mm. maaseutuhallinnon Keuruun YTA tulee antamaan tietoa viljelysopimusmahdollisuuksista. Myös MaKe -hanke toi eri tilaisuuksissa asiaa esille. Uusiin viljelysopimuksiin panostetaan enemmän v. 2020.

Yhteyshenkilönä Ecolan Oy:llä on ollut operatiivinen johtaja Hannu Tukiainen.

Vaihtoehtoiset viljelymuodot

Gluteenittomat kasvit:

Hanke on selvittänyt gluteenitonta tuotantoa sekä kuminan ja puhdas kauran viljelyä. Vilppulassa sijaitsee Keskisen Mylly Oy, joka on jo vuodesta 1995 jauhanut kotimaista tattaria. Mylly tekee viljelysopimuksia sekä tuottaa itse tattaria markkinoille.

Hanke järjesti Keuruun kaupungintalolla 15.2.2019 vaihtoehtoiset viljelymuodot - tilaisuuden. Tilaisuudessa Keskisen Myllyn edustaja selvitti sopimusviljelyn käytänteitä sekä tattaria viljelykasvina. Hanke osallistui myös 23.1.2019 myllyllä - gluteenittomat kasvit vaihtoehtona -tilaisuuteen. Tilaisuudessa eri asiantuntijat selvittivät mm. tattarin, gluteenittoman kauran, kuminan sekä eri palkokasvien tuotantoa ja viljelyä.

Jatkojalostusta ajatellen, edellä mainittujen kasvien tuottaminen hankealueella on tuotannollisesti järkevää. Puhtaan kauran osalta viljelysopimuksia tekevät mm. Raisio Oyj ja kuminan osalta Trans Farm Oy.

Hamppu:

Hamppu on vanha kasvi, jonka viljely Suomessa on ollut vuosikymmenet unohduksissa. Kasvi on monikäyttöinen ja sen vuoksi sen viljelyä on alettu viime vuosina tehostamaan. Suomessa eniten viljelty muoto on tällä hetkellä öljyhamppu, jonka viljelyalaa on jo miltei tuhat hehtaaria. Kuituhamppua on myös viljelty aiemmin. Viljely onnistuu Suomessa, mutta sen kysyntä ei ole ollut suurta. Hampun lääkekasvimuodon viljely (siemenissä on THC:tä) ei ole sallittua Suomessa.

Keski-Suomessa hamppua viljelevät mm. Suomen hampputuotteet Oy (Mikko Ilmoniemi) Jyväskylän Oravasaareissa. Hän esitteli hampputuotantoa MaKe -hankkeen järjestämässä vaihtoehtoiset viljelymuodot -tilaisuudessa, joka pidettiin Keuruun kaupungintalolla helmikuussa 2019. Hänen luentonsa tarkoitus oli tutustuttaa kuulijat hampunviljelyyn ja tuoda esille erilaisia hampun jalostusmahdollisuuksia. Yhtiö valmistaa hamppuelintarvikkeita ja hakee koko ajan uusia sopimusviljelijöitä. Tavoitteena on saada hamppuala kasvamaan Keski-Suomessa satoihin hehtaareihin.

Hanke kävi kesäkuun lopussa paikan päällä tutustumassa yrityksen hamppuviljelyksiin. Samalla saimme tietää, että hankkeen järjestämän tilaisuuden myötä yritys oli saanut kaksi uutta sopimusviljelijää Keski-Suomesta.

Bambu:

Pro Agria Etelä-Pohjanmaalla on meneillään Bambua pandalle -hanke (1.1.2016-31.12.2019). Hankkeessa on selvitetty, miten rehu- ja ravintokäyttöön soveltuvat kylmänkestävät bambut menestyvät Etelä-Pohjanmaalla. Bambulajeja on olemassa n. 1000 ja Etelä-Pohjanmaalla on koeviljelmillä testattu yli kahtakymmentä lajia.

Hanke oli yhteydessä E-P:n ProAgrian luomukasvintuotannon asiantuntijaan Jari Luokkakallioon. Projektipäällikkö tiedusti hänen näkemyksiään ja kokemuksiaan, voisiko bambu olla tulevaisuuden viljelykasvi Keurusseudulla. Bambua voi viljelyteknisesti kasvattaa Keuruun alueella, mutta talvehtiminen saattaa olla haasteellista.

Bambu kestää yli kahdenkymmenen asteen pakkasia ja menestyy Oulun korkeudelle asti. Talvehtimisen kannalta ongelmia voi aiheuttaa lumipeitteen vähyys ja kevättalvien kuivat tuulet. Bambu on monivuotinen kasvi ja ensimmäisen sadon voi korjata kolmen vuoden kuluttua istutuksesta. Ähtärin koealueella on kymmenkunta lajia menestynyt hyvin ja niistä on korjattu satoa. Pandoille on kotimainen bambu maittanut jopa ulkolaista paremmin.

Laajamittaista sopimustuotantoa ei kokemusten perusteella ehkä kuitenkaan ole järkevää kokeilla Keurusseudulla. Talvet ovat olleet lumipeitteen vahvuuden suhteen viime vuosina haasteellisen vaihtelevat. Yksi panda syö bambua n. 500-1000 kg/ viikossa, joten viljely tulisi olla hyvin laajamittaista. Viljelyn epävarmuuden ja Ähtärin kokemusten vuoksi, hanke ei alkanut selvittämään viljelymahdollisuuksia tämän enempää. Suomeen tuodaan bambua Euroopasta, lähinnä Hollannista.

Bioenergia

Biokaasu:

Hankealueen biokaasumahdollisuuksia ja -toimia on selvitetty paikallisesti mm. eri hankkeiden ja Metener Oy:n toimesta.

MaKe -hanke oli yhteydessä BIKa-hankkeen vetäjään Jaakko Tukiaan. BIKa-hanketta, jonka kesto oli 1.3.2016-30.11.2018, hallinnoi Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Hankkeen tavoitteena oli luoda toimintamalleja ja liiketoimintakonsepteja, jotka mahdollistavat biokaasun jakeluasemien syntyminen maaseutualueille. MaKe -hanke kävi Tukian kanssa keskusteluja bioenergiaintresseistä. Alueella on ollut muutama kyseisen toimialan kehityssaiho, mutta suurempaa kiinnostusta bioenergian kehittämiseen ei ole havaittu.

Hanke oli yhteydessä myös Metener Oy:n kanssa. Yritys mm. kehittää, valmistaa ja myy biokaasulaitoksen komponentteja ja oheislaitteita. Yrityksen pääpaikassa Laukaan Leppävedellä on biokaasulaitos sekä tankkausasema. Yrityksen kehitystyö painottuu mm. uusien tankkausasemien luomiseen. Projektipäällikkö neuvotteli yrityksen tutkimustoiminnasta vastaavan Juha Luostarisen kanssa. Metenerin kokemukset olivat samat kuin BIKa -hankkeella eli Keurusseudulla on tällä hetkellä vain vähäistä kiinnostusta bioenergiaa kohtaan.

MaKe -hankkeen näkemys on, että esim. uusien biokaasuasemien perustaminen on hyvin haastavaa ja pitkäjänteistä työtä.

Energiapuut:

Energiapuiden tehokas hyödyntäminen metsistä on osa tämän päivän metsätalouteen liittyvää keskustelua. Keski-Suomessa Äänekosken tehtaat ottavat kuitupuuta hyvin vastaan ja tukkipuilla on markkinoita, mutta metsätähteiden hyödyntäminen on haasteellisempaa.

Hanke selvitti käyttömahdollisuuksia lähialueen eri lämpölaitoksilta:

Keuruun Lämpövoima Oy:

Laitokselle toimitetaan Keuruun ja Multian alueelta energiapuuta (myös risua). Kyseistä raaka-ainetta voidaan toimittaa jopa kauempaa valmiina hakkeena. Laitoksella ei ole omia hakkureita, vaan se ostaa esim. OK-Yhtiön kautta haketta. Poltto tapahtuu leijupetikattilassa, joka toimii hyvin hakkeenpoltossa. Laitokselle olisi hyödyllistä, jos 20-30 km säteeltä saisi suuria määriä raaka-ainetta. Energiapuun myyjien tulee käydä kauppaneuvottelut suoraan polttolaitoksen henkilökunnan kanssa.

Yhteyshenkilö: Teemu Hietanen

Petäjäveden Energia Oy:

Polttolaitos ottaa vastaan kaikenlaista energiapuuta myös risuja. Metsätähde sotketaan karkeampaan massaan. Laitos ostaa suoraan metsänomistajilta mm. risuja.

Yhteyshenkilö: Seppo Kovanen

Ähtärin Energia ja Vesi Oy:

Polttolaitoksella on leijupetikattila, johon ei voida syöttää risua. Karkeata risua voi syöttää arinakattiloihin. Laitos ei ota vastaan karsimatonta risua, mutta karsittua rankahaketta voidaan toimittaa.

Yhteyshenkilö: Veijo Leino

Jämsän aluelämpö Oy:

Otaa vastaan kokopuuta ja karsittua rankaa sopimustuottajilta eli OK-Yhtiön sekä Pirkanmaan MHY:n kautta.

Yhteyshenkilö: Hannu Soikkeli

Saarijärven Kaukolämpö Oy:

Otaa vastaan karsittua rankaa MHY:ltä ja Vapo Oy:ltä.

Yhteyshenkilö; Tuomo Vilkkilä

Hanke kävi neuvottelemassa Keuruun Lämpövoima Oy:ssä ja Petäjäveden Energia Oy:ssä ja oli muihin laitoksiin yhteydessä puhelimitse.

Klapiyrittäjäyys:

Klapien kysyntä Keuruun alueen klapiyrittäjiltä on suurempaa, kuin mitä on tarjonta. Alueen klapiyrittäjäyys on lähinnä "sivubisnestä".

Hanke kävi klapi keskusteluja mm. Kuljetusliike H&H Heinosen kanssa. Heidän yrittäjäyhtensä päätoiminta muodostuu puutavarakuljetuksesta, jonka ohessa ovat yrittäjinä Sinervän leirintäalueella Multialla. Heillä on ollut jo vuosia myös klapiyrittäjäyhtä. Puunhankinnassa yritys hyödyntää multialaisia firmoja, mm. metsäkoneyritys MetsäMultia Oy:tä ja Multian Sahaa. Yritys sijaitsee Multian taajaman läheisyydessä. Klapeilla on kovasti kysyntää; kesällä 2018 tuotetut erät oli loppuunmyyty jo keväällä 2019. Yrittäjillä onkin mahdollisesti tarkoitus laajentaa toimintaansa.

Matkailuyrittäjäyys

Green Care -toiminta erityisryhmille:

MaKe-hanke selvitti myös ns. Green Care- eli luontolähtöisiä palveluita. Toimintaa kehittää Keski-Suomessa Päivä Farmilla -hanke. Kokoonnuimme hankkeen vetäjien kanssa (mm.

projektikoordinaattori Taina Poranen-Clark). Päivä-Farmilla -hankkeen kokeilussa on ollut n. 20 maatila Keski-Suomessa.

Päivi Farmilla -hanke oli loppupuolella ja se oli jo kartoittanut toiminnasta kiinnostuneet tilat myös MaKe -hankkeen alueella. Hakamaan lammastila Petäjävedeltä oli ollut mukana Green Care -toiminnassa.

MaKe -hanke tiedotti Multian vanhuspalveluyksikön johtajaa tämäntyyppisestä mahdollisuudesta ja selvitti, ovatko he kiinnostuneita Green Care -toiminnasta. Vanhuspalvelut oli tapaamisessa innostunut ja lupasi viedä asian lautakuntaan, mutta asia odottaa vielä jatkotoimenpiteitä.

Projektipäällikkö teki yrityskäynnin Hakamaan lammastilalle, jossa Green Care -toimintaa on kokeiltu (Maija ja Seppo Suutarinen Petäjävesi). Ko. yritys on erilaisia tuotepaketteja tarjoava maatila, jossa voidaan järjestää tilaisuuksia ja tapahtumia. Tuotepaketteina on mm. puutarharyhmä tai päiväleiri lapsille. Tilalla on myös maalaispuoti, jossa on myynnissä erilaisia lammastuotteita (taljat, liha- ja villatuotteet) sekä hilloja ja mehuja. Tilalla on poneja, kaneja, kanoja, kissoja, koiria sekä mm. suomenlampaita. Yrityksellä oli hyvin myönteiset kokemukset toiminnasta.

Luontolähtöiset palvelut ovat mm. Norjassa ja Hollannissa osa maatalojen toimivaa liiketoimintaa. Erityisryhmät maksavat yrityksille niistä palveluista, mitä heille kulloinkin tarjotaan. Toimintamallin kehittäminen myös Suomessa voisi olla molempia osapuolia hyödyttävää.

Vihannesten ja marjojen tuotantosopimukset (Tuoreverkko Oy)

Tuoreverkko Oy on kuopiolainen perheyritys, joka myy ja markkinoi kotimaisia avomaan kasviksia ja marjoja keskusliikkeille, tukuille sekä jalostajille ympäri Suomen. Yrityksellä on n. 30 sopimusviljelijää, lähinnä Itä-Suomessa ja rannikkoseudulla. Viljelijöiltä vaaditaan Laatatuttha -ohjeistuksen mukaista toimintaa.

Hanke vieraili Tuoreverkko Oy:ssä maaliskuussa. Neuvottelimme uusien viljelysopimusten mahdollisuudesta ja toimitus- käytänteistä. Yritys on valmis tekemään uusia viljelysopimuksia esim. Keski-Suomen alueelle.

Tuoreverkko Oy on siis välitysfirma, joka ei näe tuotteita, vaan se hoitaa vain myynnin ja logistiikan tukkuliikkeisiin esim. Keskolle. Tuotteet, joiden sopimusviljelyä tällä hetkellä toivotaan, ovat mm. käsin poimittu puna- ja viherherukka, porkkana, pensasmustikka sekä luomukukkakaali.

Yritys oli hyvin innostunut yhteydenotoista sekä mahdollisista uusista sopimusviljelijöistä. MaKe -hanke oli yhteydessä maaseutuhallinnon Keuruun YTA:n kehitystyöstä vastaavaan henkilöön ja välitti tiedot mahdollisten uusien viljelysopimusten syntymiseksi.

Keuruun markkinat/ saunateema

MaKe -hanke suunnitteli ja ideoi yhdessä Keurusseudun Yrittäjien kanssa Keuruun markkinoille osastoa saunateemalla. Kiinnostusta osallistua markkinoille tiedusteltiin mm. seuraavilta yrityksiltä:

Kinkamon pirtti

- mökkivuokrausta, vastat

Veico Oy

- saunatekstiilit

Ihkaja Works

- saunan metallituotteet

Sisusauna Oy

- saunat, kylpytynnyrit

AHM-Puu

- kylpytynnyrit

Timapuu

- kodat ja huvimajat

Keuruun Markkinat pidettiin 19.-20.7.2019. Markkinoilla saunateemaa edusti Ihkaja Works/ Arto Kekkonen.

MaKe-hanke oli mukana esittelijänä Kehittämisyhtiö Keulink Oy:n osastolla molempina päivinä.

Yritysneuvonnassa mukana oleminen

MaKe -hanke on ollut mukana seuraavissa yritysneuvontatapahtumissa:

5.12.2018	matkailu- ja puutarhayritys	Keuruu
4.01.2019	maatila	Keuruu
17.1.2019	klapiyrittäjä	Multia
7.02.2019	maatila	Keuruu

Hankkeet, joiden kanssa MaKe -hanke on tehnyt yhteistyötä

Yhteistyö on ollut yhteisen tilaisuuden järjestämistä (*), yhteistyötä viestinnässä (x) sekä kehitysideointia (#)

- Petäjäveden vanhan kirkon matkailu- ja kulttuuripalveluhanke (*,#)
- Sykettä Keski-Suomen metsiin (*)
- Digipolku -hanke (*)
- Päämäärätietoisesti uutta liiketoimintaa Pohjoiseen Keski-Suomeen (PÄMÄ) (#)
- Keuruselkä Satamat ja reitit -hanke (#)
- Toivo -tiedonvälityshanke (x)

Rekry –tilaisuudet, joissa hanke on ollut esittelijänä nuorten tavoittamiseksi

13.2.2019 Ratinan Rekrytori Tampereella

5.3.2019 Keuruun rekry

Muut tilaisuudet

1. Petäjäveden Yrittäjien aamukahvitilaisuudet, 2.4.2019
Hanke oli mukana esittelemässä tavoitteitaan ja toimintaansa.
2. Keurusseudun Yrittäjien aamukahvitilaisuudet 14.3.2019
Hanke oli mukana esittelemässä tavoitteitaan ja toimintaansa.

Koulutuspäivät

MaKe -hanke oli mukana alla mainituissa koulutus- ja infotilaisuuksissa.

Hanke toi tilaisuuksissa esille toimintaansa ja samalla loi yhteistyöverkostoja. Osa tilaisuuksista oli suunnattu nimenomaan hankkeille eli osallistuminen oli koulutuksellista ja viestinnällistä.

2018

14.11	Välitä viljelijästä -tilaisuus	Jyväskylä
29.11	Keurusseudun - sanoista tekoihin -ajatushautomon jatkot	Keuruu
30.11	Tutustuminen HRV-farmiin (600 lehmän navetta)	Saarijärvi
11.12	K-S:n ruokaketjun koordinaatiohankkeen päätösseminaari	Keuruu

2019

23.1	Gluteenittomat kasvit -vaihtoehtona -tilaisuus	Vilppula
5.2	Hankintatreffit	Äänekoski
8.2	CAP27 ja maatalouden tulevaisuusfoorumi	Keuruu
11.2	Pöllöparlamentti	Jyväskylä
21.2	Työnohjauksen konsultaatio -tilaisuus	Laukaa
11.3	Vaikuttavuus ja viestintäpaja	Jyväskylä
12.3	Kraatteri -tilaisuus	Keuruu
4.4	Sykettä K-S:n metsiin -pätösseminaari	Jyväskylä
15.4	Luonnontuotealasta elinvoimaa	Saarijärvi
25.4	Maataloustuki-info	Äänekoski

Hankkeen järjestämät tilaisuudet

Tilaisuuksien tarkoituksena oli tukea ja edistää kyseisiä yritysmuotoja sekä vahvistaa yhteistyötä ja yritysten toimintaa hankealueella. MaKe -hanke ideoi tilaisuudet ja oli mukana käytännön toteutuksessa sekä rahoituksessa. Ilmoitukset tilaisuuksista (liitteet 1).

28.11.2018	Yleisötilaisuus/ MaKe -hankkeen esittely, alueen kehittämisideointia Riihon Majatalo, Keuruu
4.12.2018	Yleisötilaisuus/ MaKe -hankkeen esittely, alueen kehittämisideointia Lemettilän tila, Petäjävesi
31.1.2019	Digipolku -työpaja ja tietoisuus MaKe -hankkeesta Multian kunnantalo
15.2.2019	Vaihtoehtoiset tuotantomuodot sekä aurinkoenergiakatsaus, Keuruun kaupungintalo
2.4.2019	Yleisötilaisuus matkailuyrittäjille, Taipaleen matkailutila, Petäjävesi
17.5.2019	Multian metsäpäivä Ahjomäki, Multia
8.6.2019	Pellonpiennarpäivä Ekokylä, Keuruu
4.9.2019	Sienipäivä, Multia

Hankkeen aikana tuotettu materiaali

Hankkeen aikana on tehty selvityksiä edellä mainituista aihepiireistä esim. hamppu, bambu, Green Care -toiminta, aurinkoenergia, energiapuut, Tuoreverkko jne.

Tiedottaminen ja markkinointi

MaKe -hanke on järjestänyt useita tilaisuuksia, joista ennalta ilmoitettiin lähinnä Suur-Keuruu lehdessä. Tiedottamista tapahtui myös puhelimitse, s-postin, hankkeen facebook-sivujen sekä Kehittämisyhtiön uutiskirjeen kautta. Hankkeen lehti-ilmoitukset löytyvät liitesivuilta.

b. aikataulu

Alkuperäisen hankepäättöksen mukaan, MaKe -hanke toteutettiin 01.05.2018-31.12.2019 välisenä aikana 12 kuukauden hankkeena. Muutoshakemuksen mukaisesti hankkeen kesto oli 1.11.2018-30.9.2019. Aikaa lyhennettiin, koska projektipäällikkö valittiin Keuruun kaupungin maaseutupäällikön virkaan 1.10.2019 alkaen.

c. resurssit

Projektipäällikkö oli palkattuna 1.11.2018-30.9.2019 välisen ajan, työaika 100 %.

d. toteutuksen organisaatio

Projektipäällikkö, seurantaryhmä sekä hallinnoijana Kehittämisyhtiö Keulink Oy.

e. kustannukset ja rahoitus

MaKe -hankkeen kustannusarvio flat rate 24 %: budjetti 79 428,80 €. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 63.337,86 euroa (80 % hankkeen hyväksytystä budjetista). Hankkeen rahoittivat Keski-Suomen ELY-keskus (90 %), Keuruun kaupunki (8 %) sekä Kehittämisyhtiö Keulink Oy (2 %).

f. raportointi ja seuranta

MaKe -hanke ylläpiti tuntikirjanpitoa ja laati hankkeesta loppuraportin. Hanke on vastannut esim. Keski-Suomen Ely-keskuksen ja muiden sidosryhmien kyselyihin.

g. toteutusoletukset ja riskit

Hanke teki tiivistä yhteistyötä alueen pienyritysten, maaseutuhallinnon Keuruun YTA:n, MTK Keski-Suomen, Multian 4H-yhdistyksen sekä eri oppilaitosten esim. Jamk:n kanssa. Hankkeen aikana tehtiin laajaa tiedottamista ja yhteistyötä eri yritysten ja sidosryhmien kanssa. Hanke kartoitti eri yritysmuotoja ja niiden kannattavuutta.

Selvitystyön pohjalta syntyi ajatusmalli niistä elinkeinoista, joita kannattaa kehittää alueella jatkossakin (esim. klapituotanto, aurinkoenergian hyödyntäminen, energiapuiden käytön tehostaminen, pensasmustikan viljely, päivä farmilla -toiminta erityisryhmille sekä matkailun kehittäminen). Kehitystyötä tulee jatkamaan mm. maaseutuhallinnon Keuruun YTA ja Kehittämisyhtiö Keulink Oy.

Suurin riski on se, että yrittäjät eivät halua laajentaa tai muuttaa yritysmuotoaan. Syynä voivat olla liian suuret taloudelliset riskit, ikä, yrityksen sijainti tai se, että yrityksellä ei ole jatkajaa. Maatilojen kohdalla suuri haaste voi olla esim. maataloustukitason ja tukiehtojen muutokset, jotka voivat heikentää yrityksen tulotasoa. Vuonna 2020 tapahtuu maatalouden ohjelmakauden muutos, joka vaikuttaa mm. myönnettäviin maataloustukimääriin. Tällä hetkellä ei ole täyttä varmuutta seuraavan ohjelmakauden muutoksista, joten se luo varovaisuutta yritysten investointeihin ja kehittämiseen.

2.4. Yhteistyökumppanit

- Keski-Suomen Ely-keskus
- Maaseutuhallinnon Keuruun YTA
- Keuruun, Petäjäveden ja Multian alueen pienyrittäjät sekä maatilat
- MTK-Keski-Suomi
- Muut hankkeet
- Jamk
- Keuruun kaupunki
- Petäjäveden kunta
- Multian kunta
- Multian 4h-yhdistys ry

2.5. Tulokset ja vaikutukset

MaKe -hankkeen toiminta-alueena oli Keuruun kaupunki sekä Multian ja Petäjäveden kunnat. Hankkeen alkaessa 1.11.2018, Kehittämisyhtiö Keulink Oy:ssä oli voimassa olevat palvelusopimukset kolmen kunnan kanssa (Keuruu, Multia ja Petäjävesi). Vuoden 2018 lopussa palvelusopimus päättyi Petäjäveden kunnan kanssa. Tämä muutos heti hankkeen alkuvaiheessa hidasti hankkeen toimintamahdollisuuksia Petäjäveden kunnan alueella.

Keuruun, Multian ja Petäjäveden alueella on vahvasti panostettu mm. marjanviljelyyn, bioenergiaan ja pienyritystoiminnan edistämiseen myös hankkeiden osalta. Jatkossakin on tärkeää, että yritysten kehittämisestä ja tuotannon monipuolistamisesta pidetään huolta. MaKe -hanke selvitti tahot, jotka jatkossa vastaavat näistä toimista. Vaikka yksittäisiin tilaisuuksiin saataisiinkin vain pieni joukko kehittämisestä kiinnostuneita, on tärkeää, että pienen alueen yrityksistä nousevat esiin ne, jotka ovat aidosti kiinnostuneita ja halukkaita laajentamaan toimintaansa ja kehittämään sitä.

MaKe -hankkeen tehdyn selvitystyön pohjalta syntyi ajatusmalli niistä elinkeinoista, joita kannattaa kehittää alueella jatkossakin (esim. klapituotanto, aurinkoenergian hyödyntäminen, energiapuiden käytön tehostaminen, pensasmustikan viljely, päivä farmilla -toiminta erityisryhmille sekä matkailun kehittäminen). Kehitystyötä tulee jatkamaan mm. maaseutuhallinnon Keuruun YTA ja Kehittämisyhtiö Keulink Oy.

Hanke on järjestänyt useita tilaisuuksia. Tapahtumien osallistujamäärät eivät olleet aina kovin suuria, mutta osallistajat ovat olleet sitäkin innostuneempia aiheista.

Viljelykasveista mm. hampun, tattarin sekä erilaisten yrtti- ja rohdoskasvien viljely kiinnostaa enenevässä määrin alueen tuottajia. Vaihtoehtoiset viljelymuodot -tilaisuuden myötä saatiin mm. uusia hampun sopimusviljelijöitä.

Aurinkoenergian mahdollisuuksia pienkäyttäjän näkökulmasta käsiteltiin myös hankkeen 15.2.2019 järjestämässä tilaisuudessa. Aurinkoenergiaa voidaan hyödyntää kahdella tavalla:

Aurinkokennojen avulla saadaan tuotettua sähköenergiaa ja aurinkokeräimien avulla voidaan aurinkoenergia hyödyntää lämmöksi. MaKe -hankkeen toiminta-alueella on paljon mm. vapaa-ajan asuntoja, joista osa on yhä edelleen ilman sähköä tai niille etsitään edullisempaa energiamuotoa. Aurinkoenergian hyödyntäminen lisääntyy jatkuvasti sekä yksityistalouksissa että yrityksissä, sen osoitti myös hankkeen järjestämään tilaisuuteen osallistuneiden määrä.

Matkailuyrittäjille järjestetyssä 2.4.2019 tilaisuudessa Petäjäveden Taipaleen tilalla oli hyvin myönteinen ja yhteistyökykyinen ilmapiiri. Tällaiset tilaisuudet, jossa alueen yrittäjät yhdessä pohtivat toimintatapojaan ja tulevaisuuttaan ovat hyvin hyödyllisiä.

Multian metsäpäivä 17.5.2019 saavutti suuren yleisömäärän. On hyvin tärkeää, että pienilläkin paikkakunnilla on tapahtumia, jotka tukevat alueen tärkeitä elinkeinoja eli tässä tapauksessa metsätaloutta ja -yrittäjyyttä. Tapahtuma oli hyödyllinen ja antoisa mm. metsäalan ammattilaisille, mutta myös paikallisille nuorille, joille jaettiin paljon metsäalan informaatiota. Tilaisuus tuki paikallisesti tärkeän metsäelinkeinojen osaamisen kehittymistä.

Keuruun Ekokylässä 8.6.2019 järjestetty pellonpiennarpäivä palveli hyvin pientä joukkoa yrttien ja luonnonkasvien hyödyntämisestä kiinnostuneita. Tilaisuus oli koulutuksellinen ja näin ollen hyvin informatiivinen. Tämäkin tapahtuma tuki hyvin elinkeinojen vahvistumista ja monipuolistumista, kuten aiemmatkin tilaisuudet.

Hankkeen päämääriin kuului myös nuorten työllistymisen edistäminen ja asettuminen Keurusseudulle. MaKe -hanke pyrki myös tavoittamaan jo pois muuttaneita nuoria. MaKe -hanke olikin mukana kahdessa rekry -tilaisuudessa: Ratinan Rekry -tori Tampereella oli hyvin antoisa. Tapahtuma saavutti suuren osallistujamäärän (23 000 hlö). Kehittämisyhtiö Keulinkin pisteessä osallistujista kävi valtaosa ja moni oli kiinnostunut alueemme työllisyystilanteesta.

Hanke osallistui myös Kehittämisyhtiö Keulink Oy:n järjestämään rekry -tapahtumaan Keuruulla, jossa osallistujamäärä oli myös runsas (yli 200 työpaikanhakijaa ja n. 350 avointa työpaikkaa). Tilaisuuksien päämääränä oli mm. nuorten työllistäminen alueelle ja yritysten työvoiman turvaaminen.

MaKe -hanke teki tiivistä yhteistyötä maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueen kanssa. Suunnittelimme yhdessä tilaisuuksia ja selvitimme alueen kehitystarpeita. Alueen yrittäjät tekevät tuotantosunnittain yhteistyötä keskenään ja MaKe -hanke on tukenut tätä toimintaa entisestään.

MaKe -hankkeen tavoitteena oli aktivoida yrityksiä niin, että syntyy yritysryhmähankkeita. MaKe- hankkeen toimenpiteisiin osallistuneissa yrityksissä ei kuitenkaan ollut halukkuutta lähteä kehittämään toimintaansa yritysryhmänä vielä toistaiseksi.

MaKe -hankkeessa lähetettiin 2.1.2019 kaikille hankealueen yrityksille yrittäjäkysely (liite 2), jossa kartoitettiin yrittäjien kehitystarpeita ja kiinnostusta yhteistyöhön. Vastausten määrä jäi vähäiseksi eli n. 10 %. Hankkeen toiminnassa on otettu huomioon ne vastaukset, jotka kyselyn myötä saatiin.

3. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Maaseutuyritysten kehitystyössä tulee edelleen vahvasti toimimaan maaseutuhallinnon Keuruun YTA:n kehittämisyksikkö. MaKe -hankkeen projektipäällikkö siirtyy Keuruun YTA -alueen maaseutupäälliköksi ja on tulevassa tehtävässään aitiopaikalla edistämässä ja viemässä eteenpäin MaKe -hankkeessa käsiteltyjä kehittämistoimia.

Kehittämisyritys Keulink Oy:n rooli alueen elinkeino- ja yritystoiminnan kehittäjänä on merkittävä ja se tulee jatkossa yhä kasvamaan, kun toimintaympäristöt muuttuvat.

4. Allekirjoittajat ja päiväys

Keuruulla 30.9.2019

Kehittämisyritys Keulink Oy

MaKe -hanke

Marjukka Kautto
projektipäällikkö

5. Liitteet (1)

Maaseudun kehittäminen (MaKe-hanke)
YLEISÖTILAISUUS
ke 28.11.2018 klo 18.00-20.30
 Riihon Majatalo (Riihijärventie 25, Keuruu)
 Hankkeen tavoitteena on Keuruu-Multia-Petäjävesi- alueen maaseudun pienten yritysten ja maatilojen yritystoiminnan kehittäminen.
 Tilaisuudessa lyhyt info MaKe-hankkeesta, Keuruuseudun Yrittäjä-toiminnasta, Välitä viljelijästä-hankkeesta sekä alueen kehitysideoita.
 Keskustelua ja mahdollisuus kysymyksiin.
 Lisätiedot ja ilmoittautuminen kahvituksen järjestämiseksi 22.11.2018 mennessä:
 MaKe-hanke/Kehittämisyhtiö Keulink Oy,
 marjukka.kautto@keulink.fi tai
 p. 040-1416505 (M.Kautto)
Kaikki kiinnostuneet tervetuloa! Tilaisuus on maksuton!

Maaseudun kehittäminen (MaKe-hanke)
YLEISÖTILAISUUS
Ti 4.12.2018 klo 18.00-20.30
 Lemettilän tila (Siltatie 23, Petäjävesi)
 Hankkeen tavoitteena on Keuruu-Multia-Petäjävesi- alueen maaseudun pienten yritysten ja maatilojen yritystoiminnan kehittäminen. Tilaisuudessa lyhyt info MaKe-hankkeesta, Petäjäveden Yrittäjien toiminnasta, Välitä viljelijästä-hankkeesta sekä alueen kehitysideoita. Keskustelua ja mahdollisuus kysymyksiin.
 Lisätiedot ja ilmoittautuminen kahvituksen järjestämiseksi 29.11.2018 mennessä:
 MaKe-hanke/Kehittämisyhtiö Keulink Oy,
 marjukka.kautto@keulink.fi tai
 p. 040-1416505 (M.Kautto)
Kaikki kiinnostuneet tervetuloa! Tilaisuus on maksuton!

Yrityksen kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen
Tietoisuus MaKe-hankkeesta ja keskustelutilaisuus yrityksille ja yhteisöille
 Digipolku-työpaja Multian kunnantalolla (Multianraitti 3) 31.1.2019 klo 17.00-19.30
Ohjelma:
 • Multian kunnan tervehdys sekä lyhyt info
 • MaKe-hankkeesta (maaseudun kehittäminen).
 • Digipolku-työpaja (Jukka Valkonen/Jyväskylän yliopiston Digipolku-hanke, www.jyu.fi/digipolku).
 - miten saat lisää asiakkaita?
 - kuinka yrityksesi ja tuotteesi löydetään paremmin?
 - kuinka palvelet asiakkaitasi paremmin?
 - miten voit toimia tehokkaammin?
 - mitä välineitä tarvitset?
 - kuinka rakennat oman kehityspolkuusi?
 Lisätiedot ja ilmoittautuminen kahvituksen järjestämiseksi 25.1.2019 mennessä:
 MaKe-hanke/Kehittämisyhtiö Keulink Oy,
 marjukka.kautto@keulink.fi tai p. 040-1416505 (M.Kautto)
 Tule mukaan käytännönläheiseen koulutukseen!

Tilaisuus on maksuton!

YLEISÖTILAISUUS
 Vaihtoehtoiset tuotantomuodot sekä aurinkoenergiakatsaus.
Perjantaina 15.2.2019 klo 10.00-14.30
Keuruun kaupungintalolla, valtuustosali.
 10.00-10.30 Tattarin viljely/ sopimustuotanto (Keskisen Mylly)
 10.30-11.00 Siementuotanto (Puttolan Siemen Oy)
 11.00-11.45 Öljyhampun viljely/ sopimustuotanto (Suomen Hampputuotteet Oy)
 11.45-12.30 Omakustanteinen ruokailu
 12.30-14.30 Aurinkoenergian mahdollisuudet pienkäyttäjän näkökulmasta; omakotitalot, maatilat, pienyritykset (Jodät Ympäristöenergia Oy)
 Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille asiasta kiinnostuneille.
Lisätiedot ja ilmoittautuminen ruokailun järjestämiseksi 12.2.2019 mennessä:
 MaKe-hanke/Kehittämisyhtiö Keulink Oy,
 marjukka.kautto@keulink.fi tai p. 040-1416505
TERVETULO!

Matkailuyrittäjille
YLEISÖTILAISUUS
 Petäjävedellä ti 2.4.2019 klo 17.30-20.30
 Taipaleen matkailutilalla, os. Taipale 20

17.30-18.00 Kahvitarjoilu
 18.00-20.00 Palvelupaketointi ja tuotteistaminen, Varjolan Tilan Matkailu Oy (markkinointi- ja myyntipäällikkö R. Ruunaniemi)
 20.00-20.30 Hanke-esittely, Petäjäveden vanhan kirkon matkailu- ja kulttuuripalveluhanke (hankepäällikkö K. Holm)

Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille asiasta kiinnostuneille. Lisätiedot ja ilmoittautuminen kahvituksen järjestämiseksi 1.4.2019 mennessä:

MaKe-hanke/Kehittämisyhtiö Keulink Oy,
 marjukka.kautto@keulink.fi tai
 p. 040 141 6505. TERVETULOA!

MULTIAN METSÄPÄIVÄ
 Perjantaina 17.5.2019 klo 12.00-15.00

Hakkuunäytös Multian Ahjomäen alueella sekä eri toimijoiden esittelytori Teppolan sillalla (Naskalinkuja, Multia).

Hakkuunäytös: Velj. Lehtomäki Oy sekä Metsä-Multia Oy

Torilla esittäytyy mm. Multian Saha Oy, Suomen Metsäkeskus, Kuljetusliike H&H Heinonen Oy, Versowood Group Oy, Metsä Group, UPM-Kymmene Oyj, Mhy Keski-Suomi, JPI-Wood Oy, Kehittämisyhtiö Keulink Oy ja Multian kunta

Kahvi- ja makkaratarjoilu.

Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille asiasta kiinnostuneille.

TERVETULOA!

MaKe-hanke/Kehittämisyhtiö Keulink Oy,
 marjukka.kautto@keulink.fi, p. 040 141 6505

Maaseutuhallinnon Keuruun YTA sekä Kehittämisyhtiö Keulink Oyn MaKe-hanke järjestävät yhdessä

PELLONPIENNARPÄIVÄN
 Lauantaina 8.6.2019 klo 10.00-14.00
 Ekokylä, Kivijärventie 300, Keuruu

Ohjelma: 10.00-12.00 Luento
 - helpoimmin hyödynnettävät ja viljeltävät luonnonkasvit sekä yrtit
 - kasvien kaupallisuus mm. pakkaaminen ja säilyvyys
 12.00-12.30 Kahvihetki
 12.30-14.00 Kenttäkierto maastossa
 - viljely- ja keräilytekniikat

Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille asiasta kiinnostuneille.
 Toteutetaan ilmoittautumisten perusteella - min. 10 hlö.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen kahvituksen järjestämiseksi 6.6.2019 mennessä:
 marjukka.kautto@keulink.fi tai p. 040-1416505

TERVETULOA!

**YRITYKSEN UUDET TUULET
 ja UUDET JUURET**

Meillä on tilaa yrittää - elää - viihtyä.
 Tule kuulemaan vaihtoehtoja

KEURUUN MARKKINOILLE

19-20.7.2019
 pe (klo 14-18.00), la klo (10-17.00)

Maaseudun kehittäminen (MaKe)-hanke kertoo alueen toimipaikkatarjonnasta, osaavasta työvoimasta ja muista vahvuuksista.

Markkina-alueen sisäänpääsymaksu on 6 €/ hlö, alle 10-vuotiaat ilmaiseksi.

Yhteystiedot:
 Marjukka Kautto
 p. 040-141 6505
 marjukka.kautto@keulink.fi

Tatti? Rousku? Hapero? Kärpässieni?
MaKe-hankkeen ja Multian 4H-yhdistyksen

SIENIPÄIVÄ

Multian seurakuntakodilla

keskiviikkona 4.9. klo 10-14

perehdyttää Sinut sienien saloihin
valtuutetun sienineuvojan opastuksella.

TILAISUUS ON MAKSUTON.

Halutessasi voit myös nauttia sienilounaan
(maksullinen). **TERVETULOA!**

KEULINK

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahoitus:
Eurooppa investoi maaseutukasteisiin

4H

Liite (2)

Hei,

Hyvää alkanutta vuotta 2019!

Lähestyn Teitä heti näin alkuvuodesta MaKe-hankkeen (maaseudun kehittäminen) tiimoilta. Hanketta hallinnoi Kehittämisyhtiö Keulink Oy ja itse toimin hankkeen projektipäälikkänä. Hanke kohdistuu Keuruu-Multia-Petäjävesi-alueen maaseudun pienten yritysten ja maatilojen yritystoiminnan kehittämiseen.

Hankkeen yksi tavoite on kartoittaa alueen yritysten palvelutarjontaa sekä kartoittaa kehitystarpeita. Voisitteko ystävällisesti vastata seuraaviin kysymyksiin ja palauttaa ne minulle 11.1.2019 mennessä näin sähköisesti.

Otan mielelläni vastaan yhteydenottojanne myös puhelimitse ja halutessanne voin tulla keskustelemaan yritykseennekin.

Kiitos vaivannäöstänne!

Ystävällisin terveisin;

Marjukka Kautto

projektipäälikkö

MaKe-hanke/ Kehittämisyhtiö Keulink Oy

p. 040-1416505

Kysymykset:

1. Yrityksenne nimi; _____
2. Yrityksenne työllistää _____ henkilöä
3. Mitkä ovat yrityksenne kaksi eniten myytyä palvelutuotetta asiakasmäärillä mitattuna? _____
 _____
 _____
4. Miten näätte asiakasmäärän kehittyvän kahden seuraavan vuoden aikana?
 _____ kasvaa
 _____ pysyy ennallaan
 _____ vähenee
5. Onko teillä yritystoiminnassanne sellaisia kehitystarpeita, joissa MaKe-hanke voisi olla tukena ja yhteistyössä, millaisia? _____
 _____